

Elevhälsoplan

Till stöd för ledning och personal inom Mölnåls stads skolor

Fastställd av skolförvaltningens chef

2014-04-14

Innehåll

Inledning.....	3
Elevhälsa allas ansvar.....	3
.....	4
Förhållningssätt	4
Organisation av elevhälsoarbetet	5
.....	5
.....	5
Elevhälsoarbetets inriktning.....	5
.....	6
.....	6
Lokal elevhälsoplan.....	7
Elevhälsoteam	7
Elevhälsoteamets uppgift är att	8
Elevhälsoteamet och dess arbetsformer	8

Systematiskt kvalitetsarbete	9
Samarbete/samverkan.....	9
Anmälningssplikt och utredningssplikt	10
Samverkan utan hinder av sekretess.....	11
Bilaga	13
Elevhälsoteamets kompetenser	13
Rektor	13
Skolsköterska och skolläkare	13
Skolpsykolog.....	14
Skolkurator	14
Specialpedagog och speciallärare.....	15
Stöd- och utvecklingsenheten.....	16

Inledning

Elever ska ges möjlighet att nå de mål som är uppsatta för utbildningen. Lärande och hälsa går hand i hand och elevhälsans uppdrag är att arbeta för att alla elever har en god hälsa såväl fysiskt som psykiskt. Ett främjande och förebyggande arbete ska leda till att alla elever upplever att tillvaron i skolan är begriplig, hanterbar och meningsfull. Genom detta skapas förutsättningar för alla elever att utvecklas som harmoniska, trygga, empatiska och nyfikna människor. De främjande insatserna innebär att arbeta med friskfaktorer för att uppnå generella hälsovinster.

Elevhälsofrågor finns inbäddade i skolutvecklingsfrågor och bör därför utvecklas med ett helhetsperspektiv på skolans verksamhet och uppfattas som något som ingår i lärandeuppdraget.

Syftet med Mölndals stads elevhälsoplan är att främja elevernas hälsa, lärande och utveckling, genom att

- tydliggöra och konkretisera de styrdokument som ligger till grund för elevhälsoarbetet i Mölndals stad
- öka likvärdigheten inom och mellan Mölndals stads skolor
- vara till stöd för rektorer, elevhälsans kompetenser, arbetslag och personal i deras dagliga elevhälsoarbete
- uppmuntra till vidareutveckling av skolornas elevhälsoarbete, i syfte att på varje skola skapa en organisation som gagnar elevhälsoarbetet
- vara ett stöd för skolorna i utarbetandet av en lokal elevhälsoplan

Elevhälsoplanen tar sin utgångspunkt i följande styrdokument och bestämmelser

Skollagen (www.riksdagen.se)
Läroplan för grundskola/fritidshem (www.skolverket.se)
Läroplan för grundsärskolan (www.skolverket.se)
Socialtjänstlagen (www.riksdagen.se)
Hälso- och sjukvårdslagen (www.riksdagen.se)
Barnkonventionen (www.unicef.se/barnkonventionen)

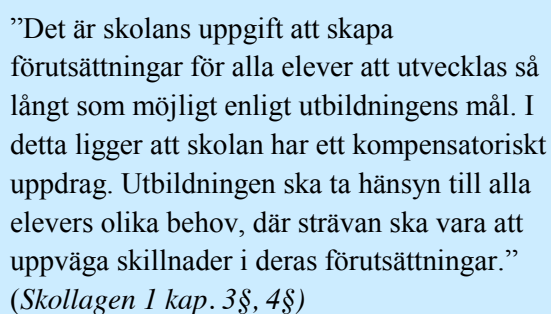
Elevhälsa allas ansvar

Elevhälsoarbetet utgör en integrerad del av skolans uppdrag. Fokus ligger på elevens möte med lärmiljön. En framgångsrik skolgång är en av de viktigaste skyddsfaktorerna i en människas liv. Motivation, bra skolklimat och tillitsfulla relationer är en del av en hälsofrämjande skolutveckling.

Elevhälsa finns i skolans hela lärandemiljö och i all personals arbete med elever. Lärare ansvarar för elevers lärande, trivsel och utveckling samt för att uppmärksamma de elever som av olika skäl är i svårigheter. Därmed har de det primära ansvaret för en god elevhälsa.

Elevhälsoarbetet ska utgå från ett helhetstänkande. Det innebär att alla vuxna i skolan har ansvar för att

- skapa miljöer som främjar lärande, god allmän utveckling och en god hälsa hos varje elev
- vara delaktiga i genomförandet av elevhälsoinsatser
- ta ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för lärande och utveckling för de elever som av olika anledningar har svårt att nå målen för utbildningen
- samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande för alla elever
- skapa delaktighet och inflytande för elever och deras vårdnadshavare

”Det är skolans uppgift att skapa förutsättningar för alla elever att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. I detta ligger att skolan har ett kompensatoriskt uppdrag. Utbildningen ska ta hänsyn till alla elevers olika behov, där strävan ska vara att uppväga skillnader i deras förutsättningar.”
(Skollagen 1 kap. 3§, 4§)

Förhållningssätt

Elevhälsoarbetet i Mölndal utgår från ett gemensamt förhållningssätt

Gemensamt förhållningssätt innebär att

- vi uppmärksammar att eleverna svarar positivt på den miljö och de förväntningar som skapas för dem
- vi ser att möjlighet till förändring finns nu och framåt
- vi anser att eleverna gör så gott de kan och betar sig bra om de kan
- vi noggrant utforskar och lyfter fram elevernas egna förmågor och att vi lyssnar till deras tankar och önskemål
- vi tror att eleverna alltid gynnas av att de vuxna i deras omgivning samverkar positivt utifrån deras behov
- vi har tilltro till att en god pedagogik, fungerar kompensatoriskt i elevernas utveckling, vilket i sin tur leder till ett framgångsrikt lärande både socialt och kunskapsmässigt

Organisation av elevhälsoarbetet

För att kunna ge eleverna en likvärdig utbildning och utveckla skolans kompensatoriska förmåga behöver det organiseras på alla nivåer. Elevhälsoarbetet ska ses som en naturlig del av skolutvecklingsarbetet.

Rektor är ytterst ansvarig för ett fungerande elevhälsoarbete inom verksamheten.

Elevhälsoarbetet i skolan organiseras på det sätt som beskrivs i den elevhälsoplan som utarbetas inom respektive skola och inbegriper all personal i verksamheten.

Till stöd för elevhälsoarbetet finns ett **Elevhälsoteam (EHT)**, där medicinsk, psykologisk, psykosocial och specialpedagogisk kompetens ingår. **EHT-träffar** sker regelbundet under verksamhetsåret. De leds av rektor och beskrivs i den elevhälsoplan som utarbetas inom respektive skola.

Ett **elevhälsomöte** sammankallas, när flera av verksamhetens professioner behöver mötas, för att göra en bredare analys och bedömning i ett ärende. Även vårdnadshavare och elev kan närvara. Hur arbetet med elevhälsomötet organiseras beskrivs närmare i respektive skolas elevhälsoplan.

Elevhälsoarbetets inriktning

Inriktningen ska vara att

- stimulera till en verksamhetsutveckling som bidrar till att främja lärande, god allmän utveckling och en god hälsa hos varje elev
- ha ett helhetstänkande där skolorganisation, grupp och individ ingår
- främja en hälsosam livsstil
- samverka med elever, föräldrar och andra viktiga funktioner som ska vara till stöd för elevens utveckling

- utgå från elevens styrkor och förmågor och ta hänsyn till elevens tankar och önskemål
- förebygga, tidigt upptäcka och uppmärksamma skolrelaterade problem
- undanröja hinder för varje elevs lärande och utveckling på skolorganisations-, grupp- och individnivå
- uppmärksamma, kartlägga, analysera och sätta in åtgärder på skolorganisations-, grupp- och individnivå för de elever som riskerar att inte nå de uppsatta målen
- arbeta och samverka så att en utvecklingsprocess sätts igång, genomförs och utvärderas i de frågor ärendet kräver
- verka för en skola för alla genom ett inkluderande processarbete

”Vad menas egentligen med en skola för lärande och hälsa? Det gäller skolmiljön i vid mening, t.ex. trygghet, samspel, relationer, lärares och skolledares betydelse, elevinflytande och föräldrainflytande och inte minst vad barn och ungdomar själva säger om lärande och hälsa. Det går inte att särskilja undervisning från annan verksamhet i en skola eller från skolans klimat och miljö. All verksamhet och alla aktiviteter i skolan utgör tillsammans den miljö i vilken elevernas lärande och utveckling ska ske. Det innebär att de olika personalgrupperna i skolan inte heller kan arbeta skilt från varandra, utan att integrera sina olika verksamheter till en helhet.”
(Prop. 2001/02:14 Hälsa, lärande och trygghet)

”Elevhälsans mål är att skapa en så positiv lärandesituation som möjligt för eleven.”

”Arbetet med elevhälsa ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande [...] en samlad elevhälsa ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser [...]”

”Syftet med en samlad elevhälsa är bl.a. att den ska resultera i beslut om specialpedagogiska åtgärder för eleven.”

”Elevhälsan ska stödja elevernas utveckling mot målen. ”I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling.”
(Skollagen 2 kap. 25§)

Lokal elevhälsoplan

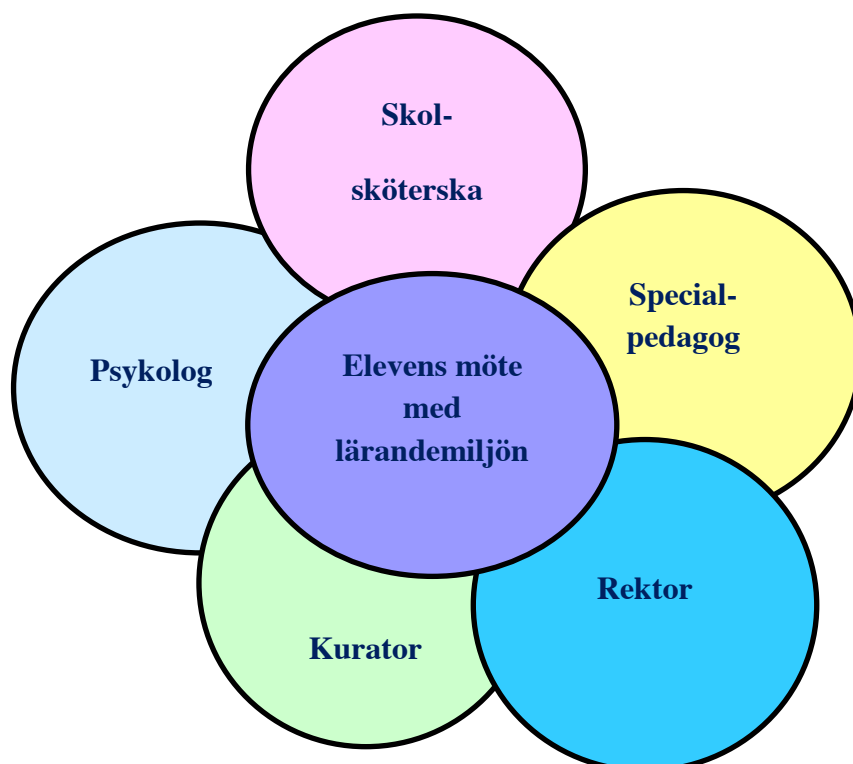
Varje skola ska ha en plan för elevhälsa. Skolans elevhälsoplan bör utformas enligt följande och innehålla

- En bakgrundsanalys med föregående års utvärdering med styrkor och förbättringsområden
- De aktuella förutsättningarna för elever, pedagoger/lärare, grupper, klasser, organisation, lokaler, föräldrar och skolledning
- En professionell bedömning av elevarbete, grupper, klasser, arbetslag, skolledarstöd, utveckling av organisation, samverkan, utvecklingsprojekt, kompetensutveckling.
- Klargörande av insatser, prioriteringar samt professionella roller för medlemmarna i elevhälsoteamet
- En beskrivning av elevhälsoteamets arbetssätt, åtaganden samt hur uppföljning ska ske
- En beskrivning av samverkan med exempelvis socialtjänst, barn- och ungdomspsykiatri
- En årlig plan för återkommande insatser

Elevhälsoteam

Elevhälsoteamet består av rektor och de särskilda elevhälsokompetenserna specialpedagog, kurator, psykolog och skolsköterska och i förekommande fall skolläkare och studie- och yrkesvägledare.

Elevhälsoteamens träffar, Eht-träffar, leds av rektor som beslutar om insatser.

Elevhälsoteamets uppgift är att

- stödja lärare, arbetslag, elever och deras vårdnadshavare
- bidra med kunskap och genomföra insatser som stödjer elevers hälsa, lärande och utveckling generellt, på såväl främjande, förebyggande som åtgärdande nivå
- särskilt uppmärksamma de elever som är i behov av riktat stöd och undanröja de hinder för lärande och utveckling som kan förekomma
- bidra till att kartlägga/utreda, analysera, föreslå, genomföra, följa upp och utvärdera elevhälsainsatser
- utgöra stöd för rektor inför beslut om hur insatserna ska utformas

Det bör finnas återkommande tillfällen då gemensamma analyser kan genomföras i teamet, där samtliga professioner är delaktiga. Elevhälsoteamets arbete ska ske i samverkan och i dialog med lärarna och arbetslagen.

Elevhälsoteamet och dess arbetsformer

Elevhälsoteamet leds och samordnas av rektor och ska bestå av specialpedagog/speciallärare, skolkurator, skolpsykolog, skolsköterska (och i förekommande fall skolläkare och studie- och yrkesvägledare).

Elevhälsoteamet träffas kontinuerligt för att arbeta förebyggande på skolorganisations-, grupp- och individnivå med hälsofrämjande arbete för elever. Genom att regelbundet delta i arbetslagens samtal och planering kan elevhälsoteamet bidra till bättre beredskap att ta hand om elevers olika förutsättningar och att föra in det hälsofrämjande perspektivet i undervisningen och undanröja hinder för lärande.

Elevhälsoteamets kompetenser kan bidra till förebyggande utveckling genom att arbeta med kartläggning, utredning och dokumentation på alla nivåer.

För att lärandet ska få bestående effekter behöver det också i organisationen finnas strukturer som bevarar och kan aktualisera kollektiva lärdomar. Exempelvis kan skolsköterskan genom att se mönster i hälsosamtalen lyfta fram angelägna problemområden för den egna skolan som kan påverka lärmiljön.

Systematiskt kvalitetsarbete

Att kontinuerligt och systematiskt följa upp elevhälsoarbetet är ett led i att ständigt utveckla detta. Begreppen kontinuerligt och systematiskt innebär att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på långsiktig utveckling. Utgångspunkten är att identifiera områden som är särskilt angelägna att utveckla för att uppfylla målen. Elevhälsoteamet ska stödja elevens utveckling mot målen vilket innebär att följa upp hur dess arbetsinsatser skapar förutsättningar för eleverna att uppfylla både skolans kunskaps- och värdegrundsmål.

Huvudmannen ska

- skapa rutiner för att undersöka att det särskilda stödet till elever fungerar på skolenheterna, samt i förekommande fall vidta nödvändiga åtgärder

Rektor ska

Skapa rutiner för hur kvalitetsarbetet kring särskilt stöd och åtgärdsprogram ska bedrivas på skolenheten, vilket innebär att

- det på varje skola ska finnas tillgång till ett samlat elevhälsoteam
- det samlade elevhälsoteamet ska träffas regelbundet över ett verksamhetsår
- elevhälsoteamets inre arbete och arbetet med lärare/arbetslag, planeras kontinuerligt över ett verksamhetsår så att planering, genomförande, uppföljning och utvärdering kan genomföras och upprätthållas med god kvalitet
- elevhälsoteamet regelbundet under ett verksamhetsår ska följa upp hur arbetet med särskilt stöd och åtgärdsprogram utvecklas, analysera mönster och utifrån analysen föreslå och delta i hälsofrämjande och förebyggande arbete
- elevhälsoteamet och kommunikationsvägarna till dess medlemmar ska vara kända och tillgängliga för all personal. Elever och vårdnadshavare ska göras delaktiga i elevhälsoarbetet och dess utformning

Samarbete/samverkan

Elever gynnas av ett positivt samarbete mellan dem som arbetar med en fråga eller ett ärende. Ibland är situationen sådan att det handlar om flera delar av elevens livssituation än den del som berör skolan. Detta kräver ofta fler kompetenser än det skolan kan erbjuda, och att det finns ett nära och fungerande samarbete med andra som är till stöd för de ungas utveckling. Exempel på sådana kompetenser är Socialtjänsten, Närhälsan, Barn- och ungdomspsykiatri, Habiliteringen. För att förtydliga förutsättningarna för detta har en överenskommelse, kallad VästBus, gjorts inom Västra Götalands Regionen.

Anmälningsplikt och utredningsplikt

För att skydda elevers rättigheter finns lagstadgad anmälningsplikt och utredningsplikt. Så här säger lagen.

Barns och elevers utveckling mot målen

”Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.”

(Skollagen 3 kap. 8 §)

Trygghet och studiero

”Om en elev i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare.”

(Skollagen 5 kap 9 §)

Åtgärder mot kränkande behandling

”En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.”

(Skollagen 6 kap 10 §)

Anmälan om och avhjälpande av missförhållanden m.m.

”Följande myndigheter och yrkesverksamma är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa:

1. myndigheter vars verksamhet berör barn och ungdom,
2. andra myndigheter inom hälso- och sjukvården, annan rättspsykiatrisk undersökningsverksamhet, socialtjänsten och kriminalvården,
3. anställda hos sådana myndigheter som avses i 1 och 2, och
4. de som är verksamma inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet och fullgör uppgifter som berör barn och unga eller inom annan sådan verksamhet inom hälso- och sjukvården eller på socialtjänstens område.”

(Socialtjänstlagen 14 kap 1 §)

Samverkan utan hinder av sekretess

Myndighetens sekretess gäller mot såväl andra myndigheter som allmänheten. Men vad gäller inom skolan? Kan elevhälsans personal fritt utbyta information med varandra utan hinder av sekretess? Kan elevhälsan lämna känsliga uppgifter till övrig personal utan hinder av sekretess?

Allmänna handlingar och sekretess

Handlingar som förvaras hos en myndighet är i de flesta fall allmänna vilket innebär att vem som helst kan få ta del av dem. För att skydda enskilda kan vissa känsliga uppgifter hållas hemliga – det råder sekretess. För att sekretess ska gälla för en uppgift krävs stöd i offentlighets- och sekretesslagen (OSL). Finns det ingen sekretessbestämmelse som gäller för uppgiften så ska den lämnas ut.

Mot vem gäller sekretessen?

I de flesta fall är det ingen sekretess inom en myndighet. Sekretess gäller dock mellan olika verksamhetsgrenar inom en myndighet om de är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra. Inom skolan är elevhälsans medicinska del en sådan självständig verksamhetsgren i förhållande till övriga skolan. Sekretessen inom elevhälsans medicinska del grundar sig också på en annan bestämmelse än inom skolan i övrigt.

Sekretess för skolläkare och skolsköterskor

För elevhälsans medicinska del, dvs. skolläkare och skolsköterska, gäller hälso- och sjukvårdssekretessen i 25 kap. OSL. De har alltså sekretess även gentemot övrig elevhälsa och annan skolpersonal inklusive rektorn. Sekretessen för skolläkare och skolsköterskor är stark vilket innebär att de bara får lämna ut uppgiften om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Det finns dock en sekretessbrytande bestämmelse i 25 kap. 13 a §. Med hänvisning till denna bestämmelse kan skolläkaren eller skolsköterskan lämna en uppgift om en enskild till annan elevhälsa eller särskild elevstödande verksamhet (t.ex. rektor och lärare) i övrigt inom samma myndighet, om det krävs att uppgiften lämnas för att en elev ska få nödvändigt stöd. Undantagsbestämmelsen ska ses som en yttersta möjlighet att röja uppgifter då en allvarlig situation inte kan lösas på annat sätt än genom att uppgiften lämnas ut.

Sekretess i övrig skolverksamhet

När det gäller övrig skolverksamhet regleras sekretessen i 23 kap. 2 § OSL. Stark sekretess gäller också här för uppgift om enskilds personliga förhållande i sådan elevhälsa som avser psykologisk, psykosocial och specialpedagogisk insats. Men för särskild elevstödande verksamhet i övrigt gäller svag sekretess, det vill säga sekretessen gäller bara om man kan anta att eleven eller någon anhörig till denne lider men om man lämnar ut uppgiften.

Om det är aktuellt att lämna uppgifter från elevhälsans professioner till den särskilda elevstödande verksamheten i övrigt, t.ex. rektor och lärare kommer en svagare sekretess att gälla för uppgifterna i den verksamheten. Det finns dock inget hinder i sekretesslagen mot att lämna uppgifterna (förutom gällande den medicinska delen).

Samverkan inom elevhälsan

Inom elevhälsoteamet finns således goda möjligheter att informera varandra – om det behövs för arbetets skull. De bästa förutsättningarna för att samarbeta kring en elevs problem får man genom att man får vårdnadshavarnas samtycke till att lämna ut uppgifterna.

Samverkan med övrig skolpersonal

Mycket talar för att elevhälsans insatser måste vara nära sammanflätade med övrig skolpersonals, för att en elev ska få relevant stöd. Även om det inte råder sekretess bör man göra etiska överväganden. Den etiska principen för informationsflödet skulle kunna definieras på följande sätt: den som behöver veta det jag vet för att kunna utföra sitt arbete och ge en elev viktigt stöd, har rätt att få den information som behövs.

Sammanfattningsvis kan man säga att sekretessen inte hindrar att elevhälsopersonal och övrig personal inom den särskilt elevstödande verksamheten, informerar varandra vid behov och med hänsyn till god etik.

Bilaga

Elevhälsoteamets kompetenser

Elevhälsoteamet ska bidra till skapandet av miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling, hälsa samt stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Elevhälsoteamet arbetar på uppdrag av och i samverkan med rektor och teamets medlemmar ska vara väl förtrodda med skolans styrdokument och den enskilda skolenhetens förutsättningar, strukturer och aktuella utmaningar. En viktig förutsättning för elevhälsans arbete är att utveckla och åstadkomma goda samarbetsförhållanden såväl inom skolan som med vårdnadshavare. Det är också viktigt med samverkan utanför skolan, med exempelvis hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Rektor

Rektor ansvarar för respektive skolas elevhälsa samt leder och utvecklar elevhälsoteamets arbete. Detta innebär att leda och utveckla elevhälsoteamets tvärprofessionella kartläggande, analyserande, förebyggande, åtgärdande arbete och koppla denna kunskap till lärararbetslagen.

Skolsköterska och skolläkare

Elevhälsans medicinska insatser är en tydlig aktör i det hälsopreventiva arbetet som samhället riktar mot barn och ungdomar. De medicinska insatserna lyder under Hälso- och sjukvårdslagen, HSL.

Skolsköterskan är en sjuksköterska med specialistkompetens. Tillsammans med skolläkaren står skolsköterskan för omvårdnads- och medicinsk expertis.

Skolsköterskan deltar i skolans elevhälsoarbete samt erbjuder medicinska insatser enligt skollagen och Socialstyrelsens riktlinjer för skolhälsovården. Skolsköterskan möter regelbundet alla elever i skolan utifrån ett basprogram. Detta omfattar individuella hälsobesök hos skolsköterska vartannat år, med tonvikt lagd på förskoleklass, år 4, år 7 eller 8. Det gör att skolsköterskan får en unik överblick och kunskap om elevernas hälsa. Omvårdnadsarbetet är en viktig del i samhällets totala folkhälsoarbete. Skolsköterskornas hälsofrämjande arbete bedrivs på såväl individ- grupp- som skolorganisationsnivå.

Individnivå

Genomhälsoundersökningar, vaccinationer, hälsoenkäter, hälsosamtal, stödjande funktion för elever i svårigheter och öppen mottagning.

Organisations- och gruppnivå

Genom lärandemiljöerna, att främja elevers lika rättigheter, förebygga trakasserier och kränkande behandling, hälsoundervisning för att påverka livsstil, tjej- och killgrupper, kost och fysisk aktivitet.

Skolläkarens insatser ska utifrån medicinsk sakkunskap, övergripande och i enskilda elevärenden, stödja elevhälsan i enlighet med Socialstyrelsens riktlinjer.

Skolpsykolog

Den psykologiska kompetensen inom elevhälsan utgörs av legitimerade psykologer. Som legitimerad psykolog har man ett självständigt ansvar i sitt yrkesutövande.

Psykologen tillför kompetens till skolan inom olika områden, som utvecklingspsykologi, pedagogisk psykologi, neuropsykologi, kunskap om barns och ungdomars psykiska utveckling, kunskap om grupper och grupp-utveckling, kunskap om organisationer och organisationsutveckling. Skolpsykologerna utgår från ett konsultativt förhållningssätt, vilket innebär att psykologen har som fokus att stärka skolpersonalen.

Skolpsykologens arbete ska främst vara hälsofrämjande och förebyggande och ske på individ-, grupp- och skolorganisationsnivå. Detta kan ske genom

- psykologisk handledning och konsultation till personal och skolledare
- psykologisk utredning som underlag för att anpassa och utforma lämpliga stödinsatser för lärande och utveckling samt vid frågeställning om utvecklingsstörning
- rådgivning och stödsamtal till elever och föräldrar utifrån avgränsade och skolrelaterade svårigheter
- fortbildning av skolpersonal
- skolorganisations- och verksamhetsutveckling samt utvärdering av sådana insatser

Skolkurator

Skolkuratoren har socionomexamen med erfarenhet av socialt arbete och tillför skolan social och psykosocial kompetens. Skolkurator arbetar för att öka kunskapen och medvetenheten om grupprocesser, barns och ungdomars utveckling och människors levnadsvillkor.

Skolkuratoren verkar, i likhet med övriga elevhälsokompetenser, i sitt hälsofrämjande och förebyggande arbete på individ- grupp- och skolorganisationsnivå.

På den skolorganisatoriska nivån kan det hälsofrämjande arbetet innebära medverkan i

- värdegrundsarbete, likabehandlingsarbete, framtagande av lokal elevhälsoplan och övriga insatser i skolans systematiska kvalitetsarbete

På grupp-nivå genom

- arbete med grupper/klasser utifrån kurators kompetens i psykosocialt arbete, i samverkan med pedagoger/lärare

På individnivå genom

- stödjande samtal med elever och dess föräldrar för att lotsa eleven mot ett bättre mående och därigenom en välfungerande skolgång
- att vid behov hänvisa föräldrar och elever vidare till övriga funktioner i samhället och vid behov verka för en fortsatt samverkan kring eleven
- skolsocial kartläggning, vilka har som syfte att få fram elevens syn på sin skol- och livssituation, med fokus på skolsituationen

Specialpedagog och speciallärare

Den specialpedagogiska kompetensen innehas av specialpedagoger och/eller speciallärare vilka är lärare med specialpedagogexamen/speciallärarexamen.

Specialpedagogen/specialläraren arbetar övergripande, ser helheten i verksamheten och har stor del i förändringsarbete och skolutveckling.

Specialpedagogens/speciallärarens arbete ska främst vara hälsofrämjande och förebyggande och ske på individ-, grupp- och skolorganisationsnivå. Detta kan ske genom

- att visa kunskap om det specialpedagogiska områdets vetenskapliga grund, insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet, samt visa fördjupad kunskap och förståelse inom specialpedagogik,
- självständigt och i samverkan identifiera, analysera och medverka i förebyggande arbete med att undanröja hinder och orsaker till svårigheter i olika lärmiljöer,
- i samverkan genomföra pedagogiska utredningar och analysera svårigheter på skolorganisations- grupp- och individnivå,
- utifrån elevhälsoteamets gemensamma analys bidra till att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet,
- i samverkan med arbetslag och lärare genomföra uppföljning, utvärdering samt delta i ledningen av skolans utveckling för att kunna möta behoven hos alla elever,
- gentemot arbetslag och enskilda pedagoger/lärare/föräldrar vara en kvalificerad samtalspartner och handledare under både längre och kortare perioder.

Arbetet syftar till att skolan ska få stöd i att förebygga, förbättra och förändra arbetssätt och arbetsformer, på skolorganisations- grupp- och individnivå för att skapa goda lärmiljöer för alla elever, där stödet i första hand ges inom den elevgrupp som eleven tillhör.

Specialpedagogen/Speciallärare ska tillsammans med lärare/arbetslag/elever och vårdnadshavare utforma och genomföra åtgärdsprogram av hög kvalitet.

Stöd- och utvecklingsenheten

Stöd- och utvecklingsenheten är en förvaltningsgemensam enhet som bland annat utgör en stödfunktion för skolornas elevhälsoarbete samt organiserar de olika elevhälsokompetenserna, skolsköterska, skolkurator och skolpsykolog. Enheten organiserar även stödfunktioner som

- Skoldatateket
- Skolutvecklare med specifik och fördjupad kompetens
- UIS - Utveckling i samverkan

Enhetens arbete har både en operativ och en strategisk funktion.

Den operativa funktionen är att utgöra en integrerad del vid elevhälsoarbetet i skolor.

Den strategiska funktionen ska bidra till att utveckla samverkan och överblick samt likvärdighet mellan skolor när det gäller elevhälsoinsatser. Den ska också medverka till kompetensutveckling inom elevhälsoområdet, samt utvecklingen av det främjande och förebyggande arbetet. Stöd- och utvecklingsenheten ska utgöra en samverkans- och samarbetspartner till kommunens och landstingets stödinsatser för barn och unga.